

Briselē, 22.10.2013.
COM(2013) 739 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

**EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO
LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Komisijas darba programma 2014. gadam

IEVADS

Piecus gadus pēc globālās finanšu krīzes Eiropas Savienībā sāk parādīties ekonomikas atveseļošanās pazīmes. Tās ir trauklas, un tās vēl nejūt tie, kuri ir visvairāk cietuši no krīzes, tostarp jaunieši bezdarbnieki. Mums jāņem par pamatu līdz šim gūtie panākumi un jāturpina reformu process dalībvalstīs, kurās ir vislielākās problēmas. Tomēr ir skaidras norādes, ka Eiropa pakāpeniski kļūst stiprāka un labāk atgūstas no krīzes, apvienojot padziļinātu ekonomikas, finanšu un nodokļu reformu un mērķtiecīgus pasākumus Eiropas un valstu līmenī, lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību.

Tomēr nav iemesla ieslīgšanai pašapmierinātībā. 2014. gadam jābūt rezultātu un paveikto darbu gadam. Gadam, lai pabeigtu darbu pie daudzajiem izaugsmi veicinošajiem priekšlikumiem, kuri šobrīd atrodas likumdošanas procesā, un lai paātrinātu to īstenošanu uz vietas. Izteikta koncentrēšanās uz rezultātiem turpmākajos mēnešos parādīs Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, ka tie var ar pašāvēību raudzīties nākotnē.

Izaugsmes un nodarbinātības veicināšana joprojām būs pamats Eiropas Komisijas darba programmai 2014. gadā. Šīs prioritātes būs noteicošās gan Komisijas analīzē par nepieciešamajām reformām valstu līmenī – kurā nevajadzētu mazināties centieniem uzlabot finansiālo stāvokli, reformēt ekonomikas struktūru un piesaistīt izaugsmi veicinošus ieguldījumus –, gan Eiropas līmenī ierosinātajās iniciatīvās, lai atbalstītu ekonomikas atveseļošanos un darbavietu radīšanu un cīnītos ar krīzes radītajām sekām sociālajā jomā.

Pēdējos piecos gados Eiropas Savienības iestādes un dalībvalstis ir saskaņoti centušās risināt galvenās problēmas, ar kurām Eiropa šobrīd saskaras. Sasniegumi šajā laika posmā ir vērtīgi: euro tika nosargāts un nostiprināts, Eiropas Savienības rīcībā ir pastiprināta ekonomikas pārvaldības sistēma; tika ieviesta jaunas paaudzes finanšu uzraudzība un regulējums, likts pamats Banku savienībai; pastiprināts darbs pie vienotā tirgus padziļināšanas un panākta politiska vienošanās par ES budžetu – Eiropas izaugsmes un investīciju fondu. Eiropas Pilsoņu gads ir devis iespēju padomāt par to, kā ES palīdz Eiropas iedzīvotājiem viņu ikdienas dzīvē un iesaista pilsoņus tiešā dialogā par ES nākotni. ES vienmēr un atkal ir sevi parādījusi kā galveno dalībnieku šodienas globālo problēmu risināšanā.

Tomēr atlikušās problēmas ir sarežģīti uzdevumi. Bezdarbs, jo īpaši jauniešu vidū, joprojām ir tādā līmenī, kas ekonomiski un sociāli nav pieļaujams. Mazie uzņēmumi, kas ir Eiropas ekonomikas mugurkauls, joprojām saskaras ar grūtībām iegūt izaugsmi un jaunu darbavietu radīšanai nepieciešamo finansējumu. Neraugoties uz panākto progresu, Eiropa joprojām atpaliek savu mērķu īstenošanā vienotajā tirgū, jo īpaši tādās svarīgās jomās kā digitālā ekonomika, enerģētika un pakalpojumi.

Taču mūsu problēmas ir saistītas ne tikai ar ekonomiku vien. ES rīcība ir nepieciešama, lai aizsargātu vērtības un sekmētu iedzīvotāju tiesības: no patērētāju tiesību aizsardzības līdz darba tiesībām, no līdztiesības līdz minoritāšu tiesību ievērošanai, no vides standartiem līdz datu aizsardzībai un privātam. Mums jāatbalsta solidaritāte un atbildības veidošana, risinot ar Eiropas robežām saistītos nepieciešamos uzdevumus un nodrošinot aizsardzību tiem, kam tā ir nepieciešama. Pieredze ir apliecinājusi, cik lietderīga ir Komisijas loma situācijās, kad būtiski un sistēmiski tiek apdraudēti tiesiskums.

Tajā pašā laikā mums ir jārisina strukturālas problēmas un jāizmanto iespējas, piemēram, cīnoties pret klimata pārmaiņām, pielāgojoties sabiedrības novecošanai, nodrošinot, ka Eiropas iedzīvotājiem ir nepieciešamā izglītība un prasmes, veidojot resursus taupošāku ekonomiku, meklējot jaunus konkurētspējas un jauninājumu avotus globalizācijas laikmetā un veicinot stabilitāti visā pasaulē. Komisija centīsies nodrošināt, lai kopīgo problēmu risināšanā

nākamajos gados pilnībā tiktu izmantotas unikālās iespējas, ko sniedz sadarbība Eiropas līmenī. Lielākoties tās ir globālas problēmas, kuru risināšanā ES jābūt efektīvam pasaules mēroga spēkam.

Komisijas darba programmā (KDP) 2014. gadam galvenā uzmanība būs pievērsta šā darba turpināšanai un taustāmu rezultātu sniegšanai Eiropas pilsoņiem. Praktiski tas nozīmē ciešu sadarbību ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai paātrinātu iesniegto galveno priekšlikumu pieņemšanu, nodrošinātu, ka jaunās ES finansējuma programmas ir savlaicīgi izveidotas un darbojas, un padziļinātu sadarbību ar un starp dalībvalstīm, lai Eiropas semestrī īstenotu stratēģiju “Eiropa 2020”.

2014. gadā arī būs redzami vairākās jomās veikto izpētes darbu rezultāti, lai sagatavotu nākamās Komisijas lēmumus. Tas ietvers turpmāko darbu pie virzības uz padziļinātu un patiesu Ekonomikas un monetāro savienību, kas balstās uz četriem pīlāriem: ekonomikas, fiskālo, banku un politisko savienību. Gaidāmās Eiropas Parlamenta vēlēšanas būs nozīmīga iespēja plaši apspriest to, kā veidot vienotāku, spēcīgāku, un atklātāku Eiropu.

GALVENĀS PROBLĒMAS 2014. GADĀ

2014. gada sākumā prioritāte būs Eiropas Parlamenta un Padomes sarunu pabeigšana par vairākiem priekšlikumiem, kuriem ir potenciāls veicināt izaugsmi un radīt darba vietas. Komisija cieši sadarbosies ar abām iestādēm, lai palīdzētu šīs sarunas sekmīgi pabeigt pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Ipielikumā ir to priekšlikumu saraksts, kurus Komisija uzskata par ļoti būtiskiem un kuri ir pietiekami izstrādāti, lai būtu reālas izredzes tos pieņemt turpmākajos mēnešos. Tie ietver priekšlikumus tādās jomās kā, piemēram, banku savienība, abi vienotā tirgus akti, darbaspēka mobilitāte un digitalizācijas programma.

Tajā pašā laikā ES jau ir vienojusies par plašu tiesību aktu programmu, kurai tagad ir jāsāk darboties. Komisija intensīvi strādās, lai nodrošinātu, ka ES pilsoņi iespējami drīz gūtu labumu no tās. Tā turpinās sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka ES noteikumi tiek atbilstoši īstenoti un piemēroti un strikti pildīti. Īpaša prioritāte būs jaunās paaudzes ieguldījumu programmas, ko finansē no ES daudzgadu finanšu shēmas (DFS). Sekmīga un savlaicīga DFS programmu laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam uzsākšana nodrošinās patiesu atbalstu Eiropas ekonomikai. Lai tas notiktu, ir jāvienojas par tiesisko regulējumu un jāizveido nepieciešamās struktūras, procedūras un programmas valstu līmenī, kas ļautu iespējami drīz uzsākt projektu īstenošanu uz vietas.

2014. gadā Komisija turpinās virzīt galvenos procesus, kas ir daļa no ES pašreizējās darbības. Tie ir šādi:

- veicināt stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanu, izmantojot Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas semestri;
- konsolidēt ekonomikas pārvaldības jomā gūtos panākumus;
- ziņot par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;
- turpināt ikgadējās paplašināšanās paketes un Eiropas kaimiņattiecību politikas īstenošanu.

Tā balstīsies arī uz jaunākajām pieejām, piemēram, rezultātu apkopojumu tiesiskuma jomā, un ierosinās tādas iniciatīvas kā, piemēram, Romas stratēģija.

Citi svarīgi mērķi, ko Komisija centīsies īstenot, ir vairākas nozīmīgas starptautiskās sarunas, sākot ar transatlantisko tirdzniecības un ieguldījumu partnerību ar Amerikas Savienotajām Valstīm un beidzot ar starptautiskajām klimata sarunām. Komisija būs arī gatava pilnībā iesaistīties attīstības [valstu] problēmu un humānās un cita veida krīzes situāciju risināšanā.

Papildus veicamajam konsolidācijas darbam Komisija strādā pie dažām jaunām iniciatīvām, kas jāsniedz 2014. gadā (II pielikums). Dažas no tām būs noslēgums darbam, kas paredzēts 2013. gada darba programmā, kurā skaidri iekļautas iniciatīvas, kas jāierosina 2014. gada pirmajā pusē. Citas iniciatīvas izriet no starptautiskām saistībām vai ir gada politikas ciklu rezultāts. Komisija neiesniegs jaunus leģislatīvos priekšlikumus, izņemot attiecībā uz juridiskajām saistībām, tehniskiem atjauninājumiem un īpaši steidzamiem gadījumiem.

Papildus šīm jaunajām iniciatīvām Komisija veiks plašu sagatavošanas un izpētes darbu, lai palīdzētu izveidot pamatu dažu galveno lēmumu pieņemšanai turpmākajos gados. Tas ietvers ietekmes novērtējumus un sabiedrisko apspriešanu, kuru uzdevums būs noteikt galvenos jautājumus un izvēles iespējas un pārbaudīt to iespējamo ietekmi.

Būtiska šo pārdomu daļa ir jauns skatījums uz tiesību aktiem, kas jau ir spēkā, lai nodrošinātu, ka tie atbilst paredzētajam mērķim. Komisijas nesenojā paziņojumā¹, kurā aprakstīti Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) rezultāti, sniegta plaša analīzes un tiesību aktu reformas programma. Tas būs galvenais uzdevums 2014. gadam (III pielikums), savukārt IV pielikumā uzskaitīti atsaucamie priekšlikumi.

Papildus tiesību aktiem saistībā ar DFS programmu sākšanu nākamajam laikposmam un citiem tiesību aktiem, kas šobrīd atrodas to pieņemšanas pēdējā posmā (tostarp I pielikumā minētajiem), V pielikumā norādīti vairāki nozīmīgi tiesību akti, kuru darbība sāksies 2014. gada laikā).

GALVENĀS PRIORITĀTES 2014. GADAM

Ekonomikas un monetārā savienība

Tā kā Latvija drīz kļūs par 18. eirozonas dalībvalsti, Komisija turpinās strādāt pie tā, lai pastiprinātu ekonomikas pārvaldību un pabeigtu banku savienības izveidi saskaņā ar Plānu padziļinātas un patiesas ekonomikas un monetārās savienības izveidei. Komisijas nesenojā paziņojumā par EMS sociālo dimensiju ir uzsvērts, cik svarīga Eiropas sabiedrība kopumā ir saskaņotāka EMS. EMS, kas iekļauta Eiropas demokrātiskās struktūras pamatā, būs vislabākais veids, kā atgūt pilsoņu uzticību; turpmākas apspriedes par EMS padziļināšanu turpināsies 2014. gadā.

Eiropas semestra ietvaros 2014. gadā tiks pastiprināta ekonomikas politikas koordinēšana – tas būs jau otrais gads, kad tiek īstenots divu tiesību aktu kopums, kas palīdzēs nodrošināt valstu budžeta projektu atbilstību eurozonas fiskālajiem mērķiem. Tāpat kā iepriekšējos gadus, Komisija novembrī uzsāks Eiropas semestri ar gada izaugsmes pētījumu. Nākamās paaudzes kohēzijas politikas programmas arī būs vērstas uz atbalstu konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanai.

¹ Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) – rezultāti un turpmākie pasākumi, COM (2013) 685, 2.10.2013.

Attiecībā uz banku nozari un Finanšu regulu galvenās prioritātes 2014. gadā ir vienotā uzraudzības mehānisma un vienošanās par vienota noregulējuma mehānismu īstenošana. Komisija turpinās rūpīgi pārskatīt finanšu regulējumu un uzraudzību, pievēršoties tādām jomām kā banku strukturālā reforma, paralēlā banku sistēma un ilgtermiņa finansējums. Stabila finanšu sistēma un visu G20 saistību izpilde joprojām ir priekšnoteikums, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atveseļošanu un finanšu stabilitāti ilgtermiņā.

Saistībā ar kredītu tirgu kūtumu un sadrumstalotību visā ES Komisija strādās pie tā, lai uzlabotu finanšu sistēmas spējas finansēt reālo ekonomiku un palielinātu finanšu instrumentu izmantošanu ar mērķi pastiprināt ES budžeta sviras efektu. Tiks turpināts iesāktais darbs ar Eiropas Investīciju banku nolūkā atbalstīt finansējuma pieejamību MVU, kas ir būtisks instruments izaugsmes atjaunošanai. Visās šajās jomās stingram dalībvalstu atbalstam būs izšķirīga loma panākumu gūšanā.

Vēl viena prioritāte ir pastiprināt cīņu pret nedeklarēto nodarbinātību, krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Komisija turpinās atbalstīt centienus nodrošināt pareizu un efektīvu publisko finanšu fiskālo pamatu, kā arī izpētīt to, kā nodokļu politikas izstrāde un īstenošana var labāk atbalstīt ES ekonomiku.

Gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme

Jaunās DFS programmas ir vērstas uz stratēģijas “Eiropa 2020” prioritāšu atbalstu un tajās ir ietverts plašs pasākumu klāsts, kuru mērķis ir palielināt ieguldījumus, veicināt nodarbinātību un sociālo iekļaušanu, attīstīt cilvēkkapitālu un piešķirt prioritāti reformām, kam ir tieša ietekme uz izaugsmi un nodarbinātību. Šobrīd tiek strādāts pie tā, lai nodrošinātu, ka programma pilnībā darbosies 2014. gadā. Tas ietvers jauno partnerattiecību nolīgumu un Eiropas strukturālo un investīciju fondu attiecīgo programmu izstrādes pabeigšanu, lai panāktu taustāmus un izmērāmus rezultātus katrā dalībvalstī. Inovācijas ieguldījumu paketes pieņemšana ļaus arī sākt īstenot vairākas valsts un privātā sektora partnerības galvenajās nozarēs. Tiks īstenota arī reformētā kopējā lauksaimniecības politika, lai radītu vairāk darbavietu lauku rajonos un izveidotu stingru pamatu zaļai ekonomikai.

Izaugsme ir galvenais rīks, lai radītu vairāk un labākas darbavietas un lielāku sociālo kohēziju. Jauniešu bezdarba apkarošana ir būtiska prioritāte: nepieņemami augstajam jauniešu bezdarba līmenim ir smagas sociālas sekas un varētu būt būtiska ilgstoša ietekme uz skarto jauniešu nākotnes perspektīvām un Eiropas ekonomikas dinamismu. Tas, ka dalībvalstis īsteno garantiju jauniešiem, būs ārkārtīgi nozīmīgi, lai veicinātu darbavietu izveidi jauniešiem un uzlabotu pāreju no skolas sola uz darba dzīvi. Ir būtiski ieguldīt izglītībā un apmācībā, kā arī palielināt darbaspēka mobilitāti, tostarp, izmantojot pastiprinātu sadarbību starp valstu nodarbinātības dienestiem un novēršot nepamatotus vai nesamērīgus šķēršļus piekļuvei regulētiem un profesionāliem pakalpojumiem un to brīvai aprītei. Īpašai prioritātei vajadzētu būt nozarēm ar potenciāli būtiskāko izaugsmi, piemēram, zaļajai ekonomikai, IKT, veselības un sociālās aprūpes jomai. Visbeidzot, lai arī fiskālās un ekonomiskās reformas sāk uzradīt pozitīvus rezultātus, sociālā atstumtība un nevienlīdzība joprojām ir liela problēma. Eiropas strukturālo un investīciju fondu potenciāla palielināšana arī būs nozīmīgs ieguldījums atveseļošanā. Turklāt tiks pastiprināti dzinūļi izglītības, mācību, nodarbinātības un sociālās kohēzijas veicināšanai, īstenojot ES mēroga programmas, piemēram, programmu *Erasmus+*, Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmu, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu un Eiropas Vistrūcīgāko personu atbalstīšanas fondu.

Lai saglabātu konkurētspēju pasaulē, ES ir jāatbalsta ieguldījumi inovācijas un pētniecības jomā, pilnībā īstenojot pamatprogrammu "Apvārsnis 2020", izveidojot pareizo tirgus un

ekonomiskos apstākļus un labāk saskaņojot valstu centienus. Lai virzītu turpmākās prioritātes, tiks veikta pilnīga analīze vājo posmu un iespēju noteikšanai. Moderna rūpnieciskā politika ir nepieciešama, lai varētu efektīvi atbalstīt uzņēmumus, un Komisija apsvērs stratēģiskās prioritātes to problēmu risināšanai, ar kurām pašlaik saskaras rūpniecības nozare, jo īpaši attiecībā uz standartizāciju. Kvalificēta darbaspēka pieejamība, pilnībā integrēts enerģijas tirgus un aktīva tirdzniecības programma ir jomas, kurās Komisija strādā, lai veicinātu izaugsmi un nodrošinātu vienlīdzīgus apstākļus ar pasaules mēroga konkurentiem.

Viss iepriekš minētais būtu jāatbalsta ar labi funkcionējošu vienoto tirgu un godīgu konkurenci, efektīvu publisko pārvaldi un paredzamu un modernu regulējumu. Tas ir svarīgs Komisijas uzdevums. Nodrošināt iekšējā tirgus noteikumu pilnīgu īstenošanu tādās jomās kā pakalpojumi un enerģētika un pabeigt valsts atbalsta noteikumu modernizāciju – tie būs svarīgi soļi virzībā uz vienotā tirgus izveides pabeigšanu. Pieņemot galvenos pasākumus II vienotā tirgus akta ietvaros, tiks arī atbalstītas ES ekonomikas stratēģiskas nozares un likvidēti šķēršļi tādās jomās kā pārrobežu ieguldījumi. Komisija turpinās iesākto darbu pie Eiropas savstarpējās sabiedrības statūtiem, kas ir daļa no uzdevuma radīt vienādu darbības apstākļus visiem uzņēmumiem.

REFIT programma ir īpaši nozīmīga daļa no Komisijas darba, lai palielinātu konkurētspēju visās politikas jomās un jo īpaši – lai palīdzētu MVU. Komisija ir izskatījusi ES tiesību aktu pamatkopumu un ierosinājusi sarakstu ar konkrētiem pasākumiem, pārskatāmiem, atceļamiem un atsaucamiem tiesību aktiem, kā arī ar veicamajiem novērtējumiem, lai nodrošinātu, ka ES tiesību akti atbilst paredzētajam mērķim. Tas būs nozīmīgs ieguldījums uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veicināšanā, vienkāršojot un racionalizējot tiesību aktus.

Pilnībā integrētam un savstarpēji saistītam vienotajam tirgum, kas aptver telekomunikāciju, enerģētikas un transporta nozares, ir nepieciešamas finansiāli un citādi pieejama, efektīva un droša tīkla infrastruktūra. Tai savukārt nepieciešama privāto un publisko ieguldījumu piesaiste, skaidrs normatīvais regulējums, prasmju pilnveidošana un ieguldījumi jauninājumos, pētniecībā un attīstībā. Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta īstenošana mobilizēs ES budžetu, lai sekmētu privātā sektora ieguldījumus stratēģiskā tīkla infrastruktūrā. Komisija turpinās iesākto darbu, lai veicinātu un attīstītu ES tūrisma potenciālu.

Turklāt centieni veicināt to, ka aizvien plašāk tiek piemēroti digitālo pakalpojumu un pārrobežu sadarbības risinājumi, atbalstīs valsts pārvaldes modernizāciju un pārveidi, stimulējot atvērtāku un efektīvāku publisko pakalpojumu sniegšanu kā uzņēmumiem, tā iedzīvotājiem. Mūsdienīgs publiskais sektors ir būtiska daļa no Eiropas atbildes 21. gadsimta izaicinājumiem.

Līdz 2014. gadam visiem enerģijas patērētājiem vajadzētu būt piekļuvei pilnībā integrētam enerģijas tirgum, kā arī energotīklu savienojumu ar citām dalībvalstīm papildu drošībai. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš energoresursu mazumtirdzniecības tirgum, lai nodrošinātu, ka patērētāji var pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz iekšējais enerģijas tirgus. 2014. gadā veicamo darbu saraksta priekšgalā ar mērķi uzlabot konkurētspēju un ilgtspēju būs arī energoefektivitāte.

Transporta jomā iedzīvotāju rīcībā vajadzētu būt efektīvākiem tīkliem un iespējai viegli pārslēgties starp dažādiem transporta veidiem. Priekšlikumu pieņemšana tādās jomās kā dzelzceļš, lidostas, gaisa satiksmes pārvaldība un ostas pavērs jaunas iespējas un atbalstīs konkurētspējīgāku infrastruktūru.

Septembrī Komisija iesniedza priekšlikumu, sagatavojot ceļu uz vienoto tirgu telekomunikāciju jomā. Ja likumdevēji priekšlikumu pieņemtu, tas būtu nozīmīgs solis dinamiska vienota tirgus telekomunikāciju jomā izveidē līdz 2015. gadam. Tas nostiprinās patiesu digitālo vienoto tirgu, palielinot ražīgumu un sniedzot Eiropas iedzīvotājiem piekļuvi bagātīgam informācijas apjomam, jo viņi varēs izmantot tiešsaisti jebkurā vietā, jebkurā laikā un ar jebkuru ierīci. Turklāt leģislatīvo priekšlikumu par tīklu un informācijas drošību un datu aizsardzību ātra pieņemšana un turpmākais darbs pie intelektuālā īpašuma modernizācijas ir nozīmīgi digitālās programmas elementi.

Strukturālā skatījumā joprojām saglabājas liels neizmantots ES ekonomikas potenciāls, kas varētu palielināt ražīgumu, vienlaikus patērējot mazāk resursu. Negatīvās ietekmes uz vidi samazināšanai būs izšķirīga nozīme ilgtspējīgai nākotnei. Uzlabotai resursu efektivitātei vajadzētu palīdzēt izaugsmei, darbavietu izveidei un konkurētspējas uzlabošanai, samazinot izmaksas uzņēmumiem, kā arī sniedzot būtisku labumu veselībai un videi, samazinot rēķinus par enerģiju un sniedzot jaunas iespējas inovācijām un ieguldījumiem. Tās veidos pamatu risinājumam, kā cīnīties ar atkritumu problēmu mūsdienu sabiedrībā un pilnībā izmantot atkritumu pārstrādes iespējas. Vienlaikus būdama reformētās lauksaimniecības politikas pamatā, dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība ir ļoti svarīga lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku reformai, radot iespējas ekonomikas izaugsmei, jo īpaši piekrastes rajonos un zivsaimniecības nozares visos posmos.

Priekšlikumi klimata un enerģijas regulējumam līdz 2030. gadam nodrošinās satvaru konkrētiem pasākumiem, kas tagad vajadzīgi, lai panāktu siltumnīcefekta gāzu emisijas vērīgu un savlaicīgu samazinājumu, vienlaikus nodrošinot stabilu un finansiāli pieejamu energoapgādi. Šādam satvaram vajadzētu arī nodrošināt lielāku noteiktību ieguldītājiem un radīt jaunas nodarbinātības iespējas. 2014. gadā būs jāveic būtiski pasākumi, lai izveidotu šo satvaru un parādītu, kā ES rāda piemēru sarunām par starptautisku vienošanos klimata 2015. gadā.

Tieslietas un drošība

ES ir jāaizsargā iedzīvotāji un jānodrošina pilsoņu tiesību ievērošana. Šim nolūkam ir būtiski efektīvi piemērot ES noteikumus un pastiprināt sadarbību starp valstu iestādēm tādās jomās kā drošība un tiesiskums.

Tas paredz arī palīdzību cīņā pret noziedzību un korupciju, terorisma draudiem un pamattiesību ievērošanas nodrošināšanu. Atkārtotās traģēdijas Vidusjūras reģionā, tostarp nesenie notikumi pie Lampedūzas salas, palielina nepieciešamību pēc Eiropas mēroga rīcības, tostarp stingrākiem pasākumiem, lai nepieļautu cilvēku bojāeju jūrā, lai atbalstītu personas, kuras meklē starptautisko aizsardzību, lai nodrošinātu ES robežu aizsardzību un vērstos pret cilvēku tirgotājiem un pastiprinātu sadarbību ar trešām valstīm.

ES mērķis ir nodrošināt veselības aizsardzību un pārtikas un preču nekaitīgumu. Pilnveidotu noteikumu par patēriņa preču drošumu un par cilvēku, dzīvnieku un augu veselību īstenošana ir noteicošais faktors, lai nodrošinātu konkurētspēju, izaugsmi un nodarbinātību. Uzmanība tiks pievērsta arī kritisko infrastruktūru aizsardzībai un katastrofu novēršanas un gatavības tām veicināšanai, kā arī efektīvai reaģēšanai uz katastrofām. Tas ietver arī kodolenerģijas izmantošanu saskaņā ar augstākajiem drošības un drošuma standartiem.

Efektīva tiesu sistēma, droša vide un skaidras darbības pret krāpšanu – tas ir atbalsts ekonomikai, kā arī veiksmīgai politikai, lai palielinātu patērētāju uzticēšanos un uzlabotu viņu veselību. Lai personas un uzņēmumi pilnībā varētu izmantot savas tiesības, tiem jo īpaši

pārrobežu tiesvedības gadījumā ir nepieciešama vienkārša piekļuve tiesībsardzības iestādēm ar vienlīdzīgiem nosacījumiem visās valstīs. Eiropas Prokuratūra (*EPPO*), kā to ir ierosinājusi Komisija, arī efektīvāk īstenos kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem pret ES finansiālajām interesēm. Tāpat Komisija paredz turpmākus sistēmiskus uzlabojumus *OLAF* regulā, šiem uzlabojumiem ierosme ir gūta Komisijas priekšlikumā par *EPPO* iekļautajās procesuālajās garantijās, kuras var attiecināt uz *OLAF* veiktajām administratīvajām izmeklēšanām un īstenot vēl pirms *EPPO* izveides.

2014. gadā beidzoties Lisabonas līgumā noteiktajam pārejas periodam, policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās tiks pilnībā integrēta ES tiesību sistēmā. Komisija izklāstīs savu viedokli par to, kā tieslietu un iekšlietu politikai būtu jāattīstās un jāpadziļinās, ņemot vērā Stokholmas programmas beigas.

Eiropas Savienības pamatā ir dažas svarīgas pamatvērtības. Tās pamatā ir tiesiskums, un Komisija tika aicināta pieņemt pasākumus, lai iejauktos gadījumos, kad tiesiskuma nodrošināšana dalībvalstīs šķita apšaubāma. Komisija iesniegs priekšlikumu satvaram, kas ļaus saskaņoti reaģēt uz šādām situācijām, pamatojoties uz objektivitāti un dalībvalstu vienlīdzības principu. To izmantotu tikai tādās situācijās, kad pastāv būtisks, sistēmisks tiesiskuma apdraudējums, un to iedarbinātu atbilstoši iepriekš noteiktiem kritērijiem.

Ārējās darbības

Vienota ES ir arī efektīvāka dalībniece pasaules līmeņa notikumos. ES paplašināšanās programma palīdz konsolidēt mieru un stabilitāti pie mūsu robežām un sekmē mūsu pamatvērtību un demokrātijas nostiprināšanos. Pēc Horvātijas pievienošanās Komisija pilda savas saistības pret Rietumbalkānu valstīm un Turciju. Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos / priekšsēdētāja vietniece ir intensīvi strādājusi, lai panāktu nozīmīgu pavērsienu Serbijas un Kosovas attiecību uzlabošanā. Mūsu kaimiņattiecību politika tiecas sasniegt tos pašus mērķus ārpus mūsu robežām mūsu kaimiņvalstīs austrumos un dienvidos. Šajā kontekstā īpaši nozīmīga ir nolīgumu parakstīšanu ar Ukrainu, Moldovu un Gruziju austrumos, kā arī atbalsts demokrātiskajam pārejas procesam dienvidos.

Pašreizējā krīze Sīrijā atkal parādīja, cik nozīmīgs ir ES ieguldījums krīzes situāciju risināšanā, un joprojām apliecina ES rīcības nepieciešamību. Miera un drošības veicināšana ir galvenais pīlārs ES ārējo darbību jomā, un mūsu centieni nevar beigties pie Eiropas robežām. Visaptverošas pieejas ietvaros ES turpinās paplašināt darbības miera un drošības veicināšanai, galveno uzmanību pievēršot stratēģiskām iniciatīvām, piemēram, jūras satiksmes drošībai, un uzlabojot stabilitāti citās pasaules daļās. Darba grupu izmantošana demokrātisku pāreju īstenošanai tiks paplašināta ne tikai uz dienvidu kaimiņvalstīm, bet arī uz citām valstīm, piemēram, Mjanmu.

Pasaules mēroga uzdevumiem, tostarp stabilitātes veicināšanai, ilgtspējīgai attīstībai un politiskām reformām nepieciešama vienota rīcība, lai aizsargātu un veicinātu mūsu intereses un vērtības. Šajā kontekstā mūsu ārējās ekonomiskās attiecības ir svarīgs instruments, lai nostiprinātu mūsu pozīciju pasaulē. ES ir pasaules tirdzniecības līdere un ir izveidojusi ciešas saites ar vairākiem galvenajiem stratēģiskajiem partneriem, tai ir ambiciozs tirdzniecības sarunu plāns, kā arī tā paredz īstenot nolīgumus, par kuriem nesen ir panākta vienošanās, un piemērot tirdzniecības noteikumus. Komisija saglabās sarunu tempus ar galvenajiem partneriem. Tā arī turpinās darbu pie vienošanās, kas šajā decembrī jāpieņem 9. PTO Ministru konferencē par tirdzniecības atvieglošanu, un ar jaunu sparū risinās daudzpusējās sarunas. Tā ir iesniegusi priekšlikumu par konsulāro aizsardzību, kas uzlabotu palīdzības sniegšanu ES pilsoņiem krīzes situācijās. ES ir liela nozīme pasaules ekonomikas un finanšu pārvaldībā, tā

ir uzņēmusies vadību ilgtspējīgas attīstības veicināšanā un cīņā pret klimata pārmaiņām. Globālā cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un banku noslēpumu tagad ir kļuvusi par prioritāti G20 sanāksmju darba kārtībā.

ES kopumā joprojām ir lielākā līdzekļu devēja globālajai attīstības palīdzībai un humānajai palīdzībai pasaulē. Komisija gatavojas *MDG/SDG* augstākā līmeņa sanāksmei, jaunam starptautiskam nolīgumam klimata jomā un Hjogo rīcības pamatplāna katastrofu risku pārvaldībai turpināšanai – tās visas ir svarīgas sarunas, kurām jāsatavojas 2014. gadā. Būs svarīgi arī sākt ĀKK un ES attiecību nākotnes pēc 2020. gada izvērtēšanu.

Ja ES rīkojas vienoti, tās ietekme palielinās. Galvenais elements ir nodrošināt atbilstību starp ES politikas iekšējo un ārējo dimensiju. Darbam pie vienota aizsardzības tirgus ar mērķi izveidot Eiropas aizsardzības rūpniecisko pamatu būs izšķiroša nozīme, tostarp izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā.